

ANSGAR TEOLOGISKE HØGSKOLE	5
HISTORIKK	5
FORMÅL	5
PROFIL.....	6
<i>En økumenisk skole...</i>	6
<i>...med et tjenesteorientert studium...</i>	6
<i>...på evangelikal grunn</i>	6
EXAMEN PHILOSOPHICUM OG EXAMEN FACULTATUM.....	7
HVA ER EXAMEN PHILOSOPHICUM OG EXAMEN FACULTATUM?	7
HVA ER FORHOLDET MELLOM EXAMEN PHILOSOPHICUM OG EXAMEN FACULTATUM?.....	7
STUDIETS PROFIL OG MÅLSETTING	7
UTDANNINGSPLAN	7
KOMPETANSE	8
OPPTAK	8
UNDERVISNINGSTILBUD	8
SEMINARMODELLEN	8
<i>Mappeevaluering</i>	9
<i>Seminarklasser</i>	9
<i>Seminaroppgave og muntlig presentasjon</i>	9
<i>Emneprøve</i>	10
EKSAMENSMODELLEN	10
EVALUERING/KARAKTERSETTING	11
VURDERINGSFORSKRIFTER.....	11
EMNENE EXP101 OG EXP102	13
EXP101 EXAMEN PHILOSOPHICUM (10 STUDIEPOENG)	13
<i>Emnebeskrivelse og presentasjon</i>	13
<i>Målsetting</i>	13
<i>Undervisningstilbud</i>	14
<i>Seminarmodellen</i>	14
<i>Evaluering</i>	15
<i>Pensum</i>	15
EXP102 EXAMEN FACULTATUM (10 STUDIEPOENG)	16
<i>Emnebeskrivelse og presentasjon</i>	16
<i>Målsetting</i>	16
<i>Undervisningstilbud</i>	17
<i>Seminarmodellen</i>	17
<i>Evaluering</i>	18
<i>Pensum (ca 700 sider)</i>	18

Ansgar Teologiske Høgskole

Historikk

Ansgar Teologiske Høgskole (ATH) har sine røtter i Det Norske Misjonsforbunds (DNM) ”Misionsskole”, som ble opprettet i 1913. Utdanningen skulle dyktiggjøre studentene til tjeneste i menighet og misjon. Studiets lengde ble etterhvert definert til fire år. Fra 1968 ble skolen åpnet for studenter uten tilhørighet til DNM. Siden midten av 1960-tallet hadde skolen tilhold på Vettakollen i Oslo, inntil den i 1988 flyttet til sine nåværende lokaliteter på Hånes i Kristiansand.

Siden 1990-tallet har Ansgar Teologiske Høgskole sin posisjon som utdannelses- og forskningsinstitusjon. I 1998 fikk ATH vektalsgodkjenning for språkstudiene Semesteremne i koinégresk og hellenistisk kultur og Semesteremne i bibelhebraisk språk og livstolkning. Desember 2000 fikk høgskolen godkjent Praktisk-kirkelig årsstudium (20 vekttall). I år 2001 fikk ATH eksamensrett for Examen philosophicum og Examen facultatum. Dett året godkjente også departementet det pedagogiske opplegget for Internettbaserte studier for årsenhet og semesteremne for Kristendoms kunnskap med religions- og livssynsorientering. I forbindelse med kvalitetsreformen og overgang til nytt gradssystem med gradene bachelor og master, søkte ATH om å få tildele graden bachelor i teologi med kristendoms kunnskap med religions- og livssynsorientering. Søknaden ble innvilget av Utdannings- og forskningsdepartementet (UFD) juli 2002. Høsten 2003 fikk Ansgar Teologiske Høgskole godkjent to nye studieprogram – *Bachelor i Interkulturell Forståelse* og *Bachelor i Musikk*.

Formål

Høgskolens overordnede målsetting er å

- utdanne til arbeid i menighet og misjon, skole og samfunn
- tilby fremtidsrettede utdanninger av høy kvalitet
- tilby undervisning med forelesere som holder høy standard, både med hensyn til utdanning, pedagogiske evner og praktisk erfaring
- utvikle mennesker som fremmer læring, endring og verdiskapning i arbeidslivet
- gi en solid teoretisk og praktisk innføring i den kristne tro, menighetens liv og kirkens misjonsoppdrag, og vekke og videreutvikle kristnes ansvar for individ, menighet og samfunn.

Undervisningens formål er å

- gi studentene forskningsbasert basiskunnskap innenfor det enkelte fagområde
- utvikle hele mennesket, ikke bare kunnskapsnivået, samt utvikle studentenes samfunnsengasjement og medmenneskelige egenskaper
- holde sammen teoretisk kunnskap og praksis samt omsette teori til praksis
- fokusere på praktiske oppgaver, gruppe- og feltarbeid samt hyppige evalueringer
- bevisstgjøre studentene med tanke på deres framtidige arbeid og tjeneste.

Profil

En økumenisk skole...

Det legges det vekt på at skolen skal være åpen for kristne fra alle trossamfunn. Det arbeides for gjensidig forståelse og respekt for andres oppfatninger og overbevisninger.

...med et tjenesteorientert studium...

ATH er seg bevisst at høgskolens hovedoppgave er å utdanne for arbeid i menighet og misjon, skole og samfunn. Fordi dette arbeid er av både teoretisk og praktisk art, vil praksis være en integrert del av studiet. Denne "to-sjors-tenkningen" danner basis for skolens pedagogiske arbeid, hvor således en undervisning tilstrebes som både gir mulighet for å sette teori ut i praksis, og som vurderer praksis i lys av teori.

Høgskolen legger vekt på at det skjer en sunn holdningsmessig utvikling og kristen fostring i løpet av studiet.

...på evangelikal grunn

Ansgar Teologiske Høgskole ønsker å definere seg selv innenfor rammen av den evangelikale bevegelse. Den evangelikale bevegelse bygger på en grunnleggende tillit til Bibelen som Guds Ord, og er i internasjonal sammenheng først og fremst representert gjennom organisasjoner som Lausanne-bevegelsen og Den Evangeliske Allianse.

Examen philosophicum og Examen facultatum

Hva er Examen philosophicum og Examen facultatum?

Examen philosophicum (ex. phil.) og Examen facultatum (ex. fac.) utgjør hver for seg 10 studiepoeng og er til sammen en integrert del av mange bachelorgrader ved universiteter og høgskoler. Ved Ansgar Teologiske Høgskole er ex. phil. og ex. fac. en integrert del av alle studieprogram som fører fram til en bachelorgrad.

Pensumet til ex. phil. og ex. fac. blir gjennomgått hvert høstsemester. Det er mulig å velge mellom to undervisningsmetoder, *seminarmodellen* og *eksamensmodellen*. På grunn av disse studienes studieforberedende karakter *anbefales det at man tar dem i første semesteret*.

Hva er forholdet mellom Examen philosophicum og Examen facultatum?

Examen philosophicum og Examen facultatum tas vanligvis i løpet av det første året av studieprogrammene som fører fram til en bachelorgrad ved Ansgar Teologiske Høgskole. Studiet er grunnleggende for videre studier, og har som formål å gi studentene en innføring i sentrale problemstillinger som utgjør bakgrunnen for vitenskapelig virksomhet og forskning. Intensjonen med studiet er at studentene skal oppøve sin evne til selvstendig og kritisk tenkning.

Studiet til ex. phil. hadde tidligere ulikt omfang ved universiteter og høgskoler. Nå er studiet til ex. phil. normert til 10 studiepoeng og er likeartet for alle norske studenter. Studiet til ex. fac. er en påbyggingsdel til ex. phil. Ex. fac. er normert til 10 studiepoeng og finnes i flere ulike varianter ved universitetene og høgskolene. Ved Ansgar Teologiske Høgskole tilbys bare teologivarianten.

Som hovedregel aksepterer alle fakultetene ved universiteter og høgskoler de forskjellige ex. fac.-variantene. For visse fagstudier stilles det imidlertid krav om bestemte forkunnskaper som kan innfris ved å avlegge en bestemt variant av ex. fac. For nærmere informasjon om slike krav vises det til studieplanene for fagene.

Studiets profil og målsetting

Studiet skal gi et innblikk i viktige forutsetninger for vitenskapelig virksomhet, slik at studentene blir kjent med gjeldende normer for fruktbar og redelig forskning. En behandling av vitenskapenes forhold til dagens samfunn vil stå sentralt i studiet.

Utdanningsplan

Ved studiestart skal Ansgar Teologiske Høgskole og studenten underskrive en gjensidig forpliktende utdanningsplan med bestemmelser om institusjonens ansvar og forpliktelser overfor studenten og studentens forpliktelser overfor institusjonen og medstudenter. Formålet med utdanningsplanen er å sikre et tettere og mer forpliktende forhold mellom Ansgar Teologiske Høgskole og den enkelte student.

Kompetanse

Studiene Examen philosophicum og Examen facultatum er, foruten å være en integrert del av ATH's studieprogram, en obligatorisk del av mange bachelorgrader ved universiteter og høyskoler. Ex. phil. og ex. fac. er obligatorisk for de studenter som senere tenker å ta en *Master i Kristendoms-kunnskap* eller gjennomføre teologistudiet. Til sammen utgjør disse studiene 20 studiepoeng.

Opptak

Opptaksvilkår er *generell studiekompetanse* eller tilsvarende som gir rett til immatrikulering ved universitet. Det er også mulig å søke opptak på grunnlag av *realkompetanse*. Søknad om opptak sendes til *Samordnet opptak* på skjemaet *Søknad om opptak til universiteter og høyskoler*. Søknadsskjema fås ved henvendelse til høyskolens administrasjon. Søknadsfrist for de som søker opptak på grunnlag av generell studiekompetanse er *15. april*.

Undervisningstilbud

Det gis undervisning i Examen philosophicum og Examen facultatum i høstsemesteret. Undervisningstilbudet er delt mellom *forelesninger* og *seminartimer*. I løpet av én uke gis det 8 timer forelesninger og 8 timer seminartimer, dvs. totalt 16 undervisningstimer i uka.

Studentene må velge mellom to undervisningsformer: en *seminarmodell* og en *eksamensmodell*. Undervisningen på seminarmodellen gis i form av fire dobbeltimer med forelesninger og fire dobbeltimer med seminarer i uka.

Forelesningene er åpne, og deltagelse på forelesningene er frivillig. Deltagelse på seminarundervisningen derimot forutsetter påmelding (ved emnestart) og er obligatorisk. Seminarene går over 6 uker for hvert emne, dvs. 6 uker for Examen philosophicum og 6 uker for Examen facultatum. Fravær skal ikke overstige 25 %.

I tillegg til det faglige utbyttet studentene vil ha ved å delta på seminarene, vil seminargruppen være et viktig sosialt fagmiljø hvor studentene blir kjent med hverandre. **Vi anbefaler nye studenter å følge seminarmodellen, da denne gir en mykere overgang fra videregående skole til høyskole.**

Seminarmodellen

Undervisningen i seminarene skal være en hjelp for studentene i det metodiske arbeidet med ulike vitenskapelige problemstillinger, og vil gi en praktisk innføring i ulike metodiske grep for å analysere og arbeide med problemstillinger på en vitenskapelig god måte. Seminarene vil bestå i elementær innføring i *behandlingsmetodikk* for oppgaver ut i fra en vitenskapelig tilnæringsmåte.

Studentene skal skrive en *seminaroppgave* i hvert av emnene. Denne oppgaven arbeider studentene med underveis i undervisningsperioden. Disse oppgavene samles i en mappe og blir vurdert som studentens eksamensarbeid. Til denne mappen er det knyttet visse arbeidskrav som må være oppfylt for å få mappen vurdert. Seminarmodellen forutsetter aktiv deltagelse gjennom hele

undervisningsperioden. Dette betyr at det ikke er en avsluttende skoleeksamen for studenter som velger seminarmodellen.

Mappeevaluering

Det vil bli gjennomført mappeevaluering i hvert emne. Det følgende er arbeidskrav som må være oppfylt i løpet av semesteret for at mappen skal bli vurdert. Studenter som følger seminarmodellen, skal:

- delta på minst 75 % av seminartimene i hvert emne. Dersom fraværet fra seminarundervisningen overskrider 25 %, medfører dette at mappen ikke blir vurdert.
- møte til avtalte individuelle veiledninger.
- gi en muntlig presentasjon i hvert av emnene.
- levere en seminaroppgave på ca 3500 ord (pluss/minus 10 %) i hvert emne.
- bestå en 90 minutters emneprøve i slutten av hvert emne.

Dersom man har meldt seg til seminarmodellen, men bestemmer seg underveis i undervisningsperioden for å gå opp til skoleeksamen etter eksamensmodellen (eksamensmodellen, se nedenfor), må man melde seg opp til eksamen i emnet innen angitte tidsfrist. **Det er ikke anledning til å overføre oppfylte arbeidskrav fra ett semester til ett annet.**

Seminarklasser

Fire ganger i uken møtes grupper på opptil 25 studenter til to-timers seminarer med seminarlærer, der de diskuterer tema fra pensum og forelesninger. Det stilles krav til skriftlig og muntlig deltakelse på seminarene. Seminarene bygger på pensumlitteratur og forelesninger. Gjennom muntlige diskusjoner og presentasjoner, og særlig gjennom arbeidet med *seminaroppgaven*, vil studentene oppøve ferdigheter de har bruk for i videre studier.

Seminarklassen deles opp i smågrupper på ca 4 studenter i hver. Hver smågruppe arbeider sammen gjennom hele semesteret med oppgaver de blir tildelt, og de har sammen ansvaret for skriftlige og muntlige presentasjoner. Antall deltagere i en gruppe kan endres ut fra hvor mange deltagere som melder seg på et seminar. Ved frafall i en gruppe kan man i verste fall måtte arbeide alene.

Seminaroppgave og muntlig presentasjon

I seminarene står studentenes egen skriftlige og muntlige aktivitet sentralt. Den enkelte student skal skrive en *seminaroppgave* på ca 3500 ord (pluss/minus 10 %) over et gitt eller godkjent tema av seminarleder. Studentene velger blant oppgaver gitt av seminarlærer (med mulighet for å foreslå endringer av oppgaveteksten), eller foreslår selv en oppgaveformulering.

Ett av hovedformålene med seminarundervisningen er å oppøve studentene i å delta i diskusjoner og til selv å presentere faglige problemstillinger for gruppen. Hver student må bidra med en muntlig presentasjon i løpet av seminarserien. Denne presentasjonen kan enten ta utgangspunkt i seminaroppgaven studenten skriver eller i arbeidet fra seminargruppene.

Individuell veiledning har en sentral funksjon i seminarmodellen. Veiledning bidrar til tettere kontakt mellom lærer og student og skaper rom for faglige samtaler og faglig fordypning. Veiledningen er også en forutsetning for å oppfylle intensjonen om prosessorientert skriving. Utkast til seminaroppgaven skal leveres til læreren én gang i løpet av kurset. Denne innleveringen er *obligatorisk og et krav for å få mappen evaluert*. Veiledningen skal ta utgangspunkt i et utkast skrevet av studenten. Seminarlærer fastsetter tidspunkt for veiledning.

Seminaroppgaven leveres senest samme dag og før emneprøven tas. Studenten skal bekrefte med underskrift at oppgaven er formulert med egne ord (med unntak av markerte sitater). Seminaroppgaven skal kun påføres *kandidatnummer*. *Studenter som stryker på emnets seminaroppgave, vil måtte levere inn ny oppgave til sensur i løpet av fire uker eller melde overgang til eksamensmodellen.*

Emneprøve

Fordi *seminarmodellen* legger vekt på at studentene deltar aktivt gjennom hele semesteret, blir det ingen stor eksamen ved emnets slutt. Det blir arrangert en mindre emneprøve på 90 minutter ved slutten av hvert emne. Hensikten med prøven er å motivere studentene til å sette seg inn i andre deler av pensum enn den de skriver oppgaver om.

Studenten må få vurdert emneprøven til *bestått* for å få vurdert seminaroppgaven i hvert emne. Oppgavesettet vil bestå av spørsmål fra ulike deler av pensum. Studenter som stryker på emnets skriftlige emneprøve, vil få anledning til å kontinuere samme semester. *Dersom kontinueringsprøven evalueres til ikke bestått, må studenten ta skoleeksamen etter eksamensmodellen.*

Eksamensmodellen

Eksamensmodellen er et opplegg for de som ikke har anledning til eller ikke ønsker å følge seminarmodellen. Studenter som følger denne undervisningsformen har ikke krav på veiledning eller å få evaluert skriftlige arbeider i løpet av semesteret. De som velger eksamensmodellen kan følge forelesninger 8 timer pr uke i hvert emne og går opp til ordinær skoleeksamen (4 timer) i hvert av emnene.

Undervisningen gis i form av de samme *forelesningene* som også gis til studenter ved seminarmodellen. Forelesningene vil gi en oversikt over sentrale deler av pensum. Begge undervisningsformene bruker det samme pensum.

Studenter som følger eksamensmodellen må melde seg til eksamen innen angitte oppmeldingsfrist.

Eksamensoppgaven vil bestå av to hovedoppgaver: Hovedoppgave én utgjør 2/3 av karaktergrunnlaget, og består av to oppgaver som studenten skal velge mellom. Hovedoppgave to utgjør 1/3 av karaktergrunnlaget, og består av fire kortoppgaver hvor studentene skal besvare tre av oppgavene. Oppgavene vil hentes fra flere enn ett av emnets kurs.

Evaluering/karaktersetting

Det gjøres bruk av følgende karaktersetting:

- emnets seminaroppgave evalueres med bokstavkarakter. ATH benytter bokstavkarakterer (A til F). Studenter som får bokstavkarakteren F, har ikke bestått prøven.
- den skriftlige emneprøven ved slutten av hvert emne evalueres til bestått/ikke bestått
- eventuelle andre gruppeoppgaver og aktiviteter, vurderes til bestått/ikke bestått.

Vurderingsforskrifter

For å gå opp til avsluttende prøve i emnene Examen philosophicum og Examen facultatum må man være opptatt som student ved Ansgar Teologiske Høgskole og ha betalt semesteravgift.

Studenter som har begynt studiet etter pensum i én studieplan, må gjennomføre seminaroppgaver og avsluttende prøver etter dette pensum senest innen ett år etter at normert studietid er gått. I spesielle tilfeller kan denne fristen utvides med ytterligere ett år etter søknad.

I løpet av studiet vil det foregå en fortløpende vurdering av både undervisning og studentenes arbeid. Studentene vurderer undervisningen bl.a. ved den evaluering som gjerne foretas ved slutten av hvert emne. Evalueringen kan være av både muntlig og skriftlig karakter.

Emnene EXP101 og EXP102

EXP101 Examen philosophicum (10 studiepoeng)

Emnegruppe	EXP100 Examen philosophicum og Examen facultatum
Kurs	<ul style="list-style-type: none"> • Filosofi- og vitenskapshistorie • Etikk
Startgrunnlag	Generell studiekompetanse eller realkompetanse
Obligatoriske krav for seminarmodellen	<ul style="list-style-type: none"> • Obligatorisk seminar • Obligatorisk seminaroppgave • Obligatoriske arbeider i seminarets smågrupper
Varighet	6 undervisningsuker
Tidspunkt for avvikling	Høstsemesteret

Emnebeskrivelse og presentasjon

Examen philosophicum utgjør 10 studiepoeng og er en integrert del av bachelorprogrammene ved Ansgar Teologiske Høgskole.

Målsetting

Filosofi- og vitenskapshistorie (7 studiepoeng)

Kurset i *Filosofi- og vitenskapshistorie* skal gi studentene en innføring i europeisk filosofihistorie. I faget legges det vekt på å beskrive noen av de mest grunnleggende problemer angående virkelighetsbilde, erkjennelse og etikk. Studentene vil måtte arbeide med ulike virkelighetsbilder og kunnskapsidealer som er blitt fremsatt gjennom historiens gang.

Samtidig søkes det å gi en analyse av gyldighetskriterier for kunnskap og hvordan disse kriteriene har forandret seg i vekselvirkning med den samfunnsmessige utvikling. Perspektivet inkluderer hvordan synet på mennesket har forandret seg i lys av filosofiske, religiøse og vitenskapelige idéer. Dessuten tar faget sikte på å gi studentene kjennskap til etiske og politiske forestillinger og idealer i ulike historiske epoker. Man vil se spesielt på hvordan slike oppfatninger er begrunnet og hvordan de vurderes.

Etikk (3 studiepoeng)

Kurset i *Etikk* tar sikte på å gi en historisk og systematisk innføring i etikk. I den historiske delen vil det bli lagt særlig vekt på å fremstille de sentrale linjer i den etiske og politiske idéhistorie fra antikken og frem til vår egen tid. Med utgangspunkt i dyder og idealer i antikken, slik disse gir seg til kjenne i den greske bystaten, trekkes linjene frem mot de siste tiårs politiske liberalisme med vekt på kulturelt mangfold og minoritetsproblemer. Det er imidlertid ikke slik at idéhistorien viser en tydelig og ubrutt linje fra antikken og frem til vår tids toneangivende liberalisme. Faget vil derfor også legge vekt på de mange ”forstyrrende” stemmer underveis i historiens løp, som f.eks. Rousseaus sivilisasjonskritikk, Nietzsches kritikk av den herskende moral, og ikke minst de ulike syn på betydningen av kjønn i moral og politikk.

I den systematiske delen vil det bli lagt særlig vekt på emnene *etisk argumentasjon* og *normative etiske teorier*. Et viktig spørsmål vil være hvordan normer skal forstås og hvordan de skal begrunnes.

Hva er det som tillater oss å fremsette moralske dommer? Hvilke forutsetninger har vi for å påstå at noe er rett og andre ting galt? Hva skal vi se etter for å avgjøre om en norm er gyldig, eller om en handling er moralsk rett? Hvordan begrunner de forskjellige etiske teoriene sine svar? Faget tar også sikte på å belyse samfunnsmessige forhold, ikke minst i behandlingen av temaet forskjellsbehandling basert på rase, etnisitet og kjønn.

Undervisningstilbud

Det vil bli gitt undervisning i form av *forelesninger* og *seminartimer*. Mens forelesningene er åpne for alle studentene, er seminarundervisningen forbeholdt dem som har valgt seminarmodellen som undervisningsform. Forelesningene og seminaret har hver for seg et omfang på ca 48 timer. Seminaret bygger på pensumlitteratur og forelesninger. Seminar klassen, som ledes av en lærer, deles ved kursstart inn i smågrupper på ca 4 studenter. Disse smågruppene har ansvaret for presentasjoner og lignende i seminaret, og vil gjennom hele semesteret arbeide med oppgaver de blir tildelt.

Seminarmodellen

Seminaroppgave

I løpet av seminaret skal hver student levere inn et obligatorisk skriftlig arbeid på ca 3500 ord (pluss/minus 10 %). Hver student velger seg et gitt (eller godkjent) tema av seminarleder. Det er viktig at studenten begynner å utforme den individuelle oppgaven allerede i løpet av seminarets første uke. Tiden mellom samlingene bør aktivt brukes til skriving.

Studenten har rett og plikt til individuell veiledning i arbeidet med sin skriftlige oppgave. Utkast skal leveres til læreren én gang i løpet av kurset, og denne innleveringen er obligatorisk.

Mappeevaluering

Det følgende er arbeidskrav som må være oppfylt i løpet av semesteret for at mappen skal bli vurdert. Studenter som følger seminarmodellen, skal:

- delta på minst 75 % av seminartimene i hvert emne. Dersom fraværet fra seminarundervisningen overskrider 25 %, medfører dette at mappen ikke blir vurdert.
- møte til avtalte individuelle veiledninger.
- gi en muntlig presentasjon i hvert av emnene.
- levere en seminaroppgave på ca 3500 ord (pluss/minus 10 %) i hvert emne.
- bestå en 90 minutters emneprøve i slutten av hvert emne.

Dersom man har meldt seg til seminarmodellen, men bestemmer seg underveis i undervisningsperioden for å gå opp til skoleeksamen etter eksamensmodellen, må man melde seg opp til eksamen i emnet innen angitte tidsfrist. *Det er ikke anledning til å overføre oppfylte arbeidskrav fra seminarmodellens mappe fra ett semester til ett annet.*

Evaluering

Det vil bli avholdt evaluering av emnets forelesninger og seminar ved slutten av hvert semester.

Pensum

Filosofi- og vitenskapshistorie

Litteratur (ca 500 sider)

Tollefsen, T. m.fl.: *Tenkere og ideer. Filosofiens historie fra antikken til vår egen tid.* Gyldendal Norsk Forlag, 2. utgave, 4. opplag 2002. Side 22-557 (535 sider).

Etikk

Litteratur (ca 200 sider)

Johansen, K. E. og A. J. Vetlesen: *Innføring i etikk.* Universitetsforlaget, Oslo 2000. Side 12-215 (203 sider).

EXP102 Examen facultatum (10 studiepoeng)

Emnegruppe	EXP100 Examen philosophicum og Examen facultatum
Kurs	<ul style="list-style-type: none">• Vitenskapsfilosofi og hermeneutikk• Teologiske perspektiver og hermeneutikk
Startgrunnlag	Generell studiekompetanse eller realkompetanse
Obligatoriske krav for seminarmodellen	<ul style="list-style-type: none">• Obligatorisk seminar• Obligatorisk seminaroppgave• Obligatoriske arbeider i seminarets smågrupper
Varighet	6 undervisningsuker
Tidspunkt for avvikling	Høstsemesteret

Emnebeskrivelse og presentasjon

Examen facultatum utgjør 10 studiepoeng og er en integrert del av bachelorprogrammene ved Ansgar Teologiske Høgskole.

Målsetting

Vitenskapsfilosofi og hermeneutikk (4 studiepoeng)

Kurset i *Vitenskapsfilosofi og hermeneutikk* skal gi studentene en innføring i noen av vitenskapsfilosofiens grunnproblemer. Stikkord er: Hvor sikker kunnskap kan vi oppnå i vitenskapen? Hvordan kan man eventuelt skille mellom vitenskap og skinnvitenskap? Hvor enhetlige er egentlig vitenskapene, og hvor lett er det å sammenligne teorier med bakgrunn i ulike vitenskapelige grunnoppfatninger? Forskjellige synspunkt på problemene blir presentert for ulike filosofiske retninger i vårt århundre.

Videre tas det sikte på å drøfte inngående *hermeneutiske* spørsmål, da man i nesten alle fag er opptatt av å *fortolke og forstå* tekster og andre vitnesbyrd.

Teologiske perspektiver og hermeneutikk (6 studiepoeng)

Kurset *Teologiske perspektiver og hermeneutikk* tar sikte på å gi studentene en innføring i fortolkningsprosesser som har stått og står sentralt i kristendommen. Det er *fortolkningen av naturen og av historien*. Særlig vil det bli lagt vekt på det religiøse perspektiv, og herunder belyse forholdet mellom det som er spesifikt kristent og det som er allment. I fortolkningen av natur og historie vil det også dreie seg om å fortolke de bibelske tekstene, herunder også sentrale problemstillinger knyttet til bibeltolkningen gjennom tidene.

Det tas sikte på å gi en oversikt over noen sentrale perspektiver i teologi- og kristendomsfagets historie, som f.eks. kristendommens forhold til fornuft og vitenskap opp gjennom tidene. Dette forholdet har ofte forandret seg fra tidsepoke til tidsepoke, ikke bare fordi kristendommen har vært

under utvikling, men også fordi fornuften har endret karakter. Historien viser at både kristendommen og fornuften har beveget og forandret seg i vekselvirkning med hverandre. Både tro og fornuft er uttrykk for forskjellige måter å fortolke verden på.

Videre vil kurset i *Teologiske perspektiver [og hermeneutikk]* gi studentene en innføring i hovedtrekk i hermeneutikkens historie, og vil således kombinere en systematisk og en historisk synsvinkel. I faget legges det vekt på å analysere hvordan forståelsen av Bibelen har forandret seg fra epoke til epoke i kirkens historie. Det er eksempelvis stor avstand mellom middelalderens firfoldige skrifttolkning og en historisk kritisk lesning av den samme teksten. Formidlingen av det kristne budskapet har fått ulikt preg gjennom den historiske utviklingen fra urkirken via middelalderen og reformasjon og til moderne tid. Ved stadig nytolkning og nylesning av Bibelen på skiftende betingelser forsøker teologien å fremheve tekstens samtidsaktualitet.

Kurset tar sikte på å vise hvordan de ulike forståelsene av en teksts budskap bl.a. henger sammen med kulturelle og filosofiske strømninger som påvirker tekstarbeidet. Målet er å bidra til en bevisstgjøring om de forutsetninger som preger teksttolkningen i både fortid og nåtid.

Undervisningstilbud

Det vil bli gitt undervisning i form av *forelesninger* og *seminartimer*. Mens forelesningene er åpne for alle studentene, er seminarundervisningen forbeholdt dem som har valgt seminarmodellen som undervisningsform. Forelesningene og seminaret har hver for seg et omfang på ca 48 timer. Seminaret bygger på pensumlitteratur og forelesninger. Seminarklassen, som ledes av en lærer, deles ved kursstart inn i smågrupper på ca 4 studenter. Disse smågruppene har ansvaret for presentasjoner og lignende i seminaret, og vil gjennom hele semesteret arbeide med oppgaver de blir tildelt.

Seminarmodellen

Seminaroppgave

I løpet av seminaret skal hver student levere inn et obligatorisk skriftlig arbeid på ca 3500 ord (pluss/minus 10 %). Hver student velger seg et gitt (eller godkjent) tema av seminarleder. Det er viktig at studenten begynner å utforme den individuelle oppgaven allerede i løpet av seminarets første uke. Tiden mellom samlingene bør aktivt brukes til skriving.

Studenten har rett og plikt til individuell veiledning i arbeidet med sin skriftlige oppgave. Utkast skal leveres til læreren én gang i løpet av kurset, og denne innleveringen er obligatorisk.

Mappeevaluering

Det følgende er arbeidskrav som må være oppfylt i løpet av semesteret for at mappen skal bli vurdert. Studenter som følger seminarmodellen, skal:

- delta på minst 75 % av seminartimene i hvert emne. Dersom fraværet fra seminarundervisningen overskrider 25 %, medfører dette at mappen ikke blir vurdert
- møte til avtalte individuelle veiledninger
- gi en muntlig presentasjon i hvert av emnene
- levere en seminaroppgave på ca 3500 ord (pluss/minus 10 %) i hvert emne.
- bestå en 90 minutters emneprøve i slutten av hvert emne.

Dersom man har meldt seg til seminarmodellen, men bestemmer seg underveis i undervisningsperioden for å gå opp til skoleeksamen etter eksamensmodellen, må man melde seg opp til eksamen i emnet innen angitte tidsfrist. *Det er ikke anledning til å overføre oppfylte arbeidskrav fra seminarmodellens mappe fra ett semester til ett annet.*

Evaluering

Det vil bli avholdt evaluering av emnets forelesninger og seminar ved slutten av hvert semester.

Pensum (ca 700 sider)

Vitenskapsfilosofi og hermeneutikk

Litteratur (ca 300 sider)

Brown, E.: *Vitenskapsfilosofi*. Bergen: Fagbokforlaget, 1998. Side 9-222 (213 sider)

Krogh, T. m.fl.: *Historie, forståelse og fortolkning. De historisk-filosofiske fags fremvekst og arbeidsmåter*. 2. utgave, 2. opplag. Oslo: Ad Notam Gyldendal, 1999. Side 201-274 (73 sider).

Teologiske perspektiver og hermeneutikk

Litteratur (ca 400 sider)

Christoffersen, Dokka og Wyller: *Tegn og fortolkning*. Oslo 1996. Side 9-429 (420 sider).